

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/174/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817208837
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8817208837.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: K. I., U.. XX.X.XXXX, F. R. E.L. XXX, XXX XX E. proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany v konaní o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.06.2015 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.06.2015 je n e p l a t n á.

II. Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou 10Csp/174/2017-9 zo dňa 11.12.2017, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie.

III. Žalobca nemá voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu žalobca navrhol súdu aby rozhodol tak, ako je uvedené v prvom výroku tohto rozsudku. O trovách konania navrhol rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 22.06.2015 uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver číslo XXXXXXXXXXXX. V jednej listine mali byť obsiahnuté dve zmluvy o spotrebiteľskom úvere - zmluva o hotovostnom úvere a zmluva o revolvingovom úvere. Obe sú spotrebiteľskými zmluvami podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zmluvou o hotovostnom úvere poskytol žalovaný žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 4500 eur, ktorý mal žalobca splatiť v 84 mesačných splátkach po 74,45 eur mesačne. Obidve zmluvy neobsahujú podstatné obsahové náležitosti vyžadované zákonom 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Za účelom zabezpečenia záväzku zo Zmluvy o hotovostnom úvere bola dňa 22.06.2015 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným aj Dohoda o zrážkach zo mzdy číslo XXXXXXXXXXXX. Uzavretie takejto dohody o zrážkach zo mzdy je nie len v rozpore s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom. Neprijateľnosť Dohody o zrážkach zo mzdy spočíva aj v tej skutočnosti, že zabezpečuje neexistujúcu pohľadávku, nakoľko umožňuje veriteľovi získať peňažné prostriedky od dlžníka nie len vo výške požičanej istiny, na vrátenie ktorej má veriteľ nárok, ale aj príslušenstva na zaplatenie ktorého žalovaný nárok nemá. Tak sa žalovaný domáha získania plnenia bez právneho dôvodu a teda inštitút dohody o zrážkach zo mzdy využíva na úhradu neexistujúcej pohľadávky. Zmluvy o poskytnutí úveru neobsahujú také obsahové náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, ktorých absencia spôsobuje, že sú tieto úvery bezúročné a bez poplatkov. Naliehavosť právneho záujmu na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalobca odvodil z ustanovenia § 3 ods.3 a § 5 zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Zároveň žalobca navrhol súdu, aby nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť zdržať sa akéhokoľvek použitia dohody o zrážkach zo mzdy a vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobcu - Apoštolskej cirkvi na Slovensku. Uznesením 10Csp/174/2017 zo dňa 11.12.2017 súd tomuto návrhu vyhovel a nariadil ním navrhované neodkladné opatrenie.

4. K návrhu sa vyjadril žalovaný, ktorý súdu navrhol zamietnuť žalobu. Uviedol že Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú rovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takisto niet naliehavého právneho záujmu na určení, ktoré žalobca požaduje.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal listinné dôkazy: Zmluva o spotrebiteľskom úvere - hotovostný a revolvingový úver uzavretá dňa 22.06.2015, Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 22.06.2015, žiadosť žalovaného adresovaná zamestnávateľovi žalobcu Apoštolskej cirkvi na Slovensku o výplatu zrážok zo mzdy zo dňa 21.07.2017, výplatná páska žalobcu za obdobie 9/2017 potvrdzujúca zrážku v prospech úveru.

6. Po vykonanom dokazovaní súd zistil nasledovný skutkový stav veci:

7. Dňa 22.06.2015 žalobca so žalovaným uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere a revolvingovom úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý hotovostný spotrebiteľský úver vo výške 4500 eur, ktorý mal žalobca splatiť v 84 mesačných splátkach po 74,45 eur. Zároveň mu bol poskytnutý v tej istej zmluve revolvingový úver do výšky úverového rámca 500 eur. V revolvingovom úvere bol dohodnutý duplicitne ročný úrok, a to 26,28% ročne pri vyčerpanej čiastke nižšej ako 1000 eur a 11,88 eur ročne pri vyčerpanej čiastke vyššej ako 1000 eur. Tiež bola dohodnutá odplata 30,19%. V rámci dohodnutého úveru bola dohodnutá ročná úroková sadzba 9,92%, ale aj odplata 9,92%. Celková čiastka splatná spotrebiteľom pri dohodnutých 84 splátkach bez platieb za doplnkové služby mala predstavovať sumu 6253,80 eur. Spolu s predmetnou úverovou zmluvou bola uzavretá medzi žalobcom a žalovaným aj Dohoda o zrážkach zo mzdy dňa 22.06.2015, ktorá mala zabezpečovať riadne a včas platenie splátok zo spojenej úverovej zmluvy a zmluvy o revolvingovom úvere možnosťou uplatniť si u zamestnávateľa žalobcu nárok na zrážky zo mzdy. Toto oprávnenie žalovaný využil a žiadosťou z 21.07.2017 požiadal zamestnávateľa žalobcu Apoštolskú cirkev na Slovensku o začatie zrážania zo mzdy žalobcu vo výške 148,90 eur mesačne a po doplatení dlžnej čiastky žiadal zrážať mesačne 74,45 eur. Celkový dlh k 21.07.2017 vyčísil v sume 4714,35 eur. V septembri 2017 zamestnávateľ žalobcu Apoštolská cirkev na Slovensku reálne žalobcovi zo mzdy v prospech žalovaného na základe tejto žiadosti vrazil 61,01 eur.

8. Na zistený skutkový stav súd aplikoval nasledovné právne normy:

9. Podľa § 5a ods. 1 písm a) zák. číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len ZOS) Nepripustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

10. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka: Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

11. Podľa § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka: Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka: Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

13. Podľa článku 6 Smernice rady 93/2013/EAS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach spotrebiteľských zmluvách:

1) Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu, alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

2) Podľa ods. 2 citovaného článku 6 Smernice členské štáty príjmu potrebné opatrenia na to, aby zabezpečili, že spotrebiteľ nestratí ochranu, zabezpečenú touto Smernicou tým, že si vyberie právo nečlenského štátu ako právo uplatniteľné na zmluvu, ak táto má úzku súvislosť s územím členských štátov.

14. Po aplikovaní citovaných právnych noriem na zistený skutkový stav súd vec takto právne hodnotí:

15. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje predovšetkým v spotrebiteľskom právnom vzťahu, vyznačujúcom sa nerovnosťou strán veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

16. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že v procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok ESĽP C-106/77 Siementhal).

17. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa alebo slabšej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá, lebo je v rozpore s „ratio legis“ zákona, podľa ktorého bola dojednaná.

18. V tejto súvislosti súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C/30/12 - H. G./Pohotovosť, s.r.o.:

19. „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenie vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. "

20. Článok 4-14 smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súhlas v spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

21. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá ako závislá zmluva zmysle § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka na uzavretej úverovej zmluve. § 5a ods. 1 písm. a) ZoS ale zakazuje zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy s výnimkou prípadu, že táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Z vykonaného dokazovania je však zrejmé, že

spotrebiteľ nebol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a už vôbec nemal možnosť ju odmietnuť. Naopak žalovaný podmienil uzavretie spotrebiteľskej úverovej zmluvy a poskytnutie úveru práve uzavretím aj tejto dohody o zrážkach zo mzdy na zabezpečenie tohto úveru.

22. Žalovaný v svojom vyjadrení síce tvrdil, že v dohode o zrážkach zo mzdy žalobca pred uzavretím dohody o zrážkach zo mzdy bol riadne upozornený na dôsledky uzavretia tejto dohody a uzavrel ju dobrovoľne. Je pravda, že dohoda o zrážkach zo mzdy obsahuje klauzulu, kde podpisom dohody mal žalobca vyhlásiť, že si je vedomý dôsledkov jej uzavretia, najmä toho že na jej základe mu môže platca mzdy v prípade omeškania z úhradou splátok úverov ponížiť pohľadávku na výplatu mzdy a použiť ju na úhradu splátok úveru. Tiež vyhlásil, že si je vedomý toho, že uzavretie tejto dohody je dobrovoľné a bol poučený o možnosti ju neuzatvoriť. Toto vyhlásenie súd hodnotí v tejto dohode ako absolútne neplatné. Uzavretie tejto dohody bolo podmienkou pre uzavretie úverovej zmluvy. V zmysle § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka išlo o zmluvu viazanú na úverovú zmluvu. Je zrejmé, že bez uzavretia tejto Dohody o zrážkach zo mzdy by žalovaný žalobcovi žiaden úver neposkytol. Súd tak túto dohodu o zrážkach zo mzdy hodnotí ako nanútenú podmienku žalobcovi pre využitie možnosti zobrať od žalovaného úver. Žalovaný v konaní nepreukázal opak, teda že by spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch uzavretia Dohody o zrážkach zo mzdy a mal možnosť ju odmietnuť v súlade s cit. § 5a ods. 1, písm. 1 ZOS. V spotrebiteľskom spore dôkazné bremeno o takomto tvrdení zaťažuje dodávateľa - žalovaného, nie spotrebiteľa - žalobcu. Žalovaný o tomto svojom tvrdení, ktoré odznelo v jeho procesnom vyjadrení, dôkazné bremeno neuniesol, k tomuto svojmu tvrdeniu nenavrhol ani nepredložil súdu žiaden dôkaz.

23. Preto súd Dohodu o zrážkach zo mzdy hodnotí ako absolútne neplatnú pre rozpor s § 5a ods. 1, písm. a) ZOS a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Preto súd žalobe vyhovel a rozhodol o neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, tak ako je uvedené v prvom výroku rozsudku.

24. V ďalšom súd poukazuje na rozhodovaciu prax súdov, napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/44/2017 zo dňa 27.04.2017, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/140/2013 zo 04.09.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/307/2014 z 09.09.2015, atď. pod ktorej súd nevidí dôvod sa odkloniť.

25. Podľa § 337 ods. 3 zákona číslo 160/2015 z Civilného sporového poriadku Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

26. V súlade s citovaným § 337 ods. 3 Civilného sporového poriadku súd v druhom výroku zrušil uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou 10Csp/174/2017-9, ktorým nariadil neodkladné opatrenie.

27. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto by podľa § 255 ods. 1 CSP mal nárok na plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému, nakoľko si však trovy konania žalobca neuplatnil súd mu ich nepriznal a to aj pokiaľ ide aj o trovy nariadeného neodkladného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.